

Endringsforslag vare blevne vedtagne. Om dette modificerede Lovforslag, som jo i særdeles Meget — jeg turde næsten sige i alt Væsenligt — ligner det Forslag, som den høitærede Regering har fremlagt, og som, hvis min Sukommelse ikke slaar mig feil, den høitærede Indenrigsminister har paaberaabt sig som Grundlag for sit Lovforslag, udtaler Mindretallet sig saaledes: „At der blandt disse“ (Flertallets Endringsforslag) „er optaget en enkelt ny Bestemmelse, som vi i og for sig ikke have Noget at indvende imod, kan ikke forandre vort Standpunkt ligeoverfor Loven i dens Helhed, idet den dog beholder Karakteren af en ensidig Tendantslov.“ Seg behøver ikke at anføre Mere, for at de ærede Herrer ville se, at hvad jeg har udtalt idag, er i fuld Overensstemmelse ikke alene med, hvad jeg udtalte forrige Gang, men ogsaa med, hvad jeg som Medlem af Udvalget har medunderskrevet i Betænkningen. Jeg stemmer imod dette Lovforslag, jeg stemmer imod det paa ethvert Trin, og jeg vil stemme imod ethvert Forslag af lignende Tendents, ikke fordi jeg tror, at min Stemme skal blive Flertallets, men fordi, om jeg end erkjender, at der i Verden er en Ret, som man kalder den Sterkeres Ret, som den Svage maa bøie sig for, dette dog ikke kan forhindre mig fra paa ethvert Punkt, til enhver Tid og paa ethvert Sted at protestere imod, hvad jeg anser for at være ikke alene ubilligt, men uretfærdigt.

Scholer: Man maatte jo være fattet paa, at det ærede Medlem idetmindste vilde have en Del at indvende imod dette Lovforslag, men jeg havde rigtignok ikke ventet, at han vilde tage fat paa det, saaledes som han gjorde; thi han tog ikke paa det med Glacéhandsker. Det ærede Medlem søgte at fremskille Sagen saaledes, som om der her blev begaaet en blodig Uret mod Godseierne, og han kom tilfældigvis til at nævne Tyngdepunktet for dette Lovforslag, navnlig Fæstepligten og dens Overholdelse. Det ærede Medlem yttrede, at, fordi enkelte Godseiere ved Dindeling og Udstyling søgte at omgaa Fæstepligten, idet de dannede et større Jordbrug

af mange Smaalodder, saa maatte dette ikke gaa ud over dem Alle; men det ærede Medlem veed jo meget godt, at der er forsøgt og brugt saamange Maader netop for at omgaa Fæstepligten. Og naar det ærede Medlem siger, at de Uskyldige skulle lide med de Skyldige, saa maa det jo dog erkjendes, at her kommer ingen Uskyldig til at lide, thi den Godseier, som aldrig forsøger paa at omgaa Fæstelovgivningen, kommer ikke til at lide, det er kun de Skyldige. Det ærede Medlem nævnte de „fredige“ Godseiere, altsaa tør jeg vel ogsaa bruge dette Udtryk om dem, som paa mange forskellige Maader søge at unddrage sig Fæstepligten; det er dem, der bliver rammede, og det er dem, der bør rammes. Jeg vil takke den ærede Minister, fordi han har optaget dette Spørgsmaal. Der er vel Ingen, som for Alvor tror paa en virkelig Overgang af Fæstegods til Selveiendom ved Tvang, idetmindste kan der vistnok ikke for Diebliffet være Tanke derom (Ufbyrdelse), jo jeg for mit Bedkommende har et meget svagt Haab derom, og derfor finder jeg det priseligt og absolut nødvendigt, at Fæstelovgivningen reformeres paa en saadan Maade, at den ikke frækt kan overtrædes. Det ærede Medlem omtalte meget vidtløftigt den Bestemmelse i § 1, at Eiendomme paa 1 Td. Hartkorn skulde være Fæstetvang undergivne; han nævnte flere Exempler paa, at Steder, som forhen havde været Guse, ved den nye Matriful havde faaet over 1 Td. Hartkorn, og han vilde anse det for en blodig Uret, om de bleve Fæstetvang undergivne. Jeg tror ikke, at det kan siges at være en saa stor Ulempe, om disse enkelte Eiendomme bleve Fæstetvang undergivne. Dernæst nævnte det ærede Medlem Torvemoser og ubebyggede Lodder, men der er en Klasse Eiendomme, som det ærede Medlem ikke nævnte, af hvilke der findes mange paa flere Steder i Sylland, navnlig de Gaarde, som have fra 1—2 Tdr. Hartkorn, og som fra Arilds Tid have været benævnte og ansete for Gaarde og bestandig været bortfæstede. Jeg maa tilstaa, at jeg altid har været i den Tro, og jeg kan ikke fravige den Mening, at saadanne Gaarde maa være Fæstetvang undergivne, og det tror jeg, Enhver maa indrømme. Det er ganske